

[ftm.nl](https://www.ftm.nl)

# Corruptieschandaal politie en defensie roept vragen op over klassenjustitie FTM

*Dennis Mijnheer*

7-10 minuten

---

Het corruptieschandaal rondom de personenwagens van de politie en defensie breidt zich uit naar de top: ook voormalig Defensie-minister Henk Kamp heeft “mazzeltjes” gekregen van Volkswagen-importeur Pon.

Het jarenlange Rijksrecherche-onderzoek naar omkoping bij de aanschaf van politie-en defensievoertuigen begint zijn hoogtepunt te bereiken. In ons [dossier](#) dat we de afgelopen jaren over deze zaak hebben gemaakt achterhaalden we dat verschillende lagere inkoopmedewerkers van politie en defensie zich op allerlei wijze lieten fêteren en omkopen — bijvoorbeeld met setjes winterbanden, tankpassen, Champions League-kaarten, cruisevakanties en kortingen voor privé-autos — door de medewerkers van Renault, Peugeot en Volkswagen-importeur Pon. Nu blijkt echter dat de verkoopinspanningen van de auto-industrie zich ook gericht hebben op de hoogste bestuurslaag: voormalig minister van Defensie Henk Kamp. Hij was bewindsman van dat ministerie in de periode 2002-2007 in de kabinetten van premier Jan-Peter-Balkenende.

## Tegenaanval

Met de eerste regiezitting in zicht — 13 juni in de Rechtbank van Rotterdam — gaat de eerste verdachte ambtenaar publiekelijk in de tegenaanval. Het betreft de inmiddels ontslagen defensiemedewerker Gerard Lensvelt. In een [Nieuwsuur-uitzending](#) lichtte hij deze week zijn kant van het verhaal toe.

Lensvelt, een voormalig projectmanager bij het inkoopkantoor Defensie Materieel Organisatie (DMO), zegt in de uitzending dat hij strafrechtelijk wordt vervolgd omdat hij bij de aanschaf van zijn privéauto (ter waarde van 35 duizend euro) een, naar eigen zeggen ongevraagde, korting van 236 euro heeft aangenomen van importeur Pon. Zijn raadsmanen, Michael Ruperti en Cees Korvinus, wijzen vervolgens naar de gunsten die de voormalig Defensie-minister Kamp zelf heeft ontvangen. Want ook de ‘autogekke’ Kamp, de huidige minister van Economische Zaken, blijkt vergelijkbare voordeeltjes te hebben gekregen van importeur Pon.

## Klassenjustitie

Zo blijkt uit een [interne Pon-email](#) die getoond werd door *Nieuwsuur* dat Kamp in 2006 een Audi TT had aangeschaft in Duitsland. Het betrof een privé-auto, maar opmerkelijk genoeg ging Kamp – met tussenkomst van Jacques Horsten (hoofdverdachte in de defensiezaak, zie kader) en in gezelschap van zijn chauffeur – langs bij een Pon-werkplaats om Nederlandse kentekenplaten, een Nederlands instructieboekje en Nederlandse navigatie cd-roms aan te schaffen.

Kamp, die op dat moment minister van Defensie was, betaalde de [rekening](#) zelf, maar kreeg wel een korting van 263 euro. Ook twee navigatie cd-roms ter waarde van 250,42 hoefde hij niet te betalen. De kosten daarvan werden door Pon vervolgens ‘intern gefactureerd’ — oftewel, voor eigen rekening genomen.

## De strafzaak

Het strafrechtelijke onderzoek, genaamd Venkel, betrof in eerste instantie 47 verdachten. Door seponeringen en schikkingen zijn er nu echter nog maar 11 verdachten over. Daarvan werkten er twee bij de politie en vier bij defensie; de overige 5 werkten bij de autobedrijven. De verdachte bedrijven zélf, Peugeot, Renault en Pon, hebben strafvervolgning afgekocht via [schikkingen](#).

De strafzaak beslaat uit een drietal hoofddossiers en spitst zich toe op de omkoping van enerzijds inkoopmedewerkers van Defensie en anderzijds die van politie. In het Politie-dossier zal de zeer omstreden aanbesteding van politievoertuigen uit 2010 de revue passeren. Deze aanbesteding, genaamd de LAPV 2010, was een 10-jarig contract voor de levering en ombouw van maar liefst 12 á 13 duizend herkenbare en onherkenbare politievoertuigen: een megacontract, ter waarde van een slordige 500 miljoen euro. Desondanks schreef er slechts één partij in op de aanbesteding: familiebedrijf Pon, importeur van onder meer Volkswagen. Wat bleek nu: andere automerken [kónden](#) helemaal niet inschrijven.

{ Slechts één partij schreef in op de aanbesteding van een slordige 500 miljoen euro

Het leidde de afgelopen jaren tot een niet aflatende stroom aan berichten over manipulatie en omkoping. De aanbesteding zou zijn 'toegeschreven' naar Pon; het bedrijf heeft al decennialang een hoge gunfactor bij de politie. Het rumoer rond de aanbesteding leidde tot een onafhankelijk onderzoek van de [commissie-Schouten](#) naar de rechtmatigheid van de aanbesteding; de onderzoekers kregen echter ook signalen binnen dat er omkoping plaatsvond. Het onderzoek breidde zich vervolgens uit, waardoor er ook medewerkers van Defensie in

beeld kwamen.

De hoofdverdachte in het Defensie-dossier heet Jacques Horsten. Horsten was verantwoordelijk voor een van de grootste wagenparken van Nederland: de 6000 personenvoertuigen bij Defensie. Hij was dus een belangrijke *decision maker* die voor veel omzet kon zorgen bij automerken. In 2014 kreeg Follow the Money [afschriften](#) in handen waaruit onder andere bleek dat de leasetermijnen van de privéauto van Horsten maandenlang zijn voldaan door VKV, een van de grootste Renault-dealers van Nederland. Defensie was destijds ook een grootafnemer van Renault Clio's.

### [Lees verder Inklappen](#)

Volgens advocaat Ruperti is er sprake van klassenjustitie: 'Het is heel opvallend dat mijn cliënt voor 236 euro wordt ontslagen en naar de strafrechter moet, terwijl over de 250 euro van Kamp niemand praat.' Hij verbaast zich er ook over dat de belastende email niet in het hoofddossier is opgenomen, maar ergens verstopt zit in de bijlage. In de interne email van Pon valt ook te lezen dat het contact met de minister, die als dienstauto een door Pon-geïmporteerde Audi A6 reed, gevoelig ligt. De instructies luiden: 'We mogen absoluut niet melden of vragen aan de minister hoe zijn getunede Audi A6 het doet!'

De advocaten verbazen zich erover dat Kamp niet is gehoord als getuige of verdachte in het omvangrijke omkoopschandaal. 'Dat lijkt op meten met twee maten,' aldus advocaat Cees Korvinus in de *Nieuwsuur*-uitzending.

"De verkoopmedewerkers van Pon stonden te boek als commerciële wolven"

## **Pon buiten schot**

Ondanks de speciale behandeling die Kamp kennelijk van Pon kreeg, blijft hij voor het Openbaar Ministerie buiten schot; hetzelfde geldt voor een (nog) niet bij naam genoemde legerkolonel. Ook de gulle gevers van Pon wisten geruisloos de dans te ontspringen: Pon trof eerder dit jaar met justitie een [schikking](#) van 12 miljoen euro. Daarbij ontlieden zeven medewerkers van het bedrijf verdere strafvervolgning door een taakstraf te aanvaarden. Dit alles terwijl de fêteer-cultuur bij Pon hoog was aangeschreven en de verkoopmedewerkers te boek stonden als '[commerciële wolven](#)'.

Slechts één Pon-verdachte heeft het schikkingsvoorstel afgewezen en laat het aankomen op een strafzaak. Leo Huberts, hoogleraar bestuurskunde aan de VU Amsterdam, hekelt in *Nieuwsuur* het gebrek aan transparantie door zo'n schikking. 'Dan zie je als samenleving [niet] welke fouten zo'n bedrijf gemaakt heeft. En wie er waar, in welke mate, en onder wiens verantwoordelijkheid iemand heeft omgekocht.' Het is de grote [keerzijde](#) van de Nederlandse schikkingspraktijk: het roept op zijn minst de schijn op dat regels en wetten niet voor iedereen op gelijke wijze worden toegepast.

Door de schikking van 12 miljoen euro, waarvan de hoogte al [ter discussie](#) is gesteld, kan Pon ook weer zonder verdere zorgen meedoen aan de nieuwe aanbesteding van de politievoertuigen. Het vakblad [Automotive Management](#) wist vorige week echter te melden dat Mercedes de grote winnaar is van de nieuwe aanbesteding van opvallende politievoertuigen. Het lijkt er dus in ieder geval op dat de hegemonie van Pon zijn langste tijd heeft gehad.

